

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Άνοιξε το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

Άνοιξε τις πύλες του στο κοινό τον περασμένο Ιούνιο, ύστερα από τρία χρόνια «απουσίας», το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Μερικώς ανακαινισμένο (καθώς λειτουργούσε οι 32 από τις 54 αίθουσες) φιλοξενεί 1.000 περίπου επανασυντηρημένα γλυπτά, 8.000 κοσμήματα και άλλα αρχαία αντικείμενα. Παρά το γεγονός ότι η παρουσίαση των εκθέματων δεν έχει αλλάξει –καθώς βασικός της άξονας παραμένει η χρονολόγηση τους–, το εποπτικό υλικό έχει αναδιαρθρωθεί και εμπλουτιστεί με νέες πληροφορίες που έχουν προκύψει από την επιστημονική έρευνα. Στην αποκατάσταση της πρόσσης αξίζει να επισημάνουμε το ωραίο και ζεστό κόκκινο στους τοίχους, ενώ σίγουρα ευχάριστη είναι και η αίσθηση της δροσιάς που για πρώτη φορά, χάρη στην τοποθέτηση κλιματισμού, προσφέρει στον επισκέπτη το μεγαλύτερο μουσείο της χώρας.

Αργυρώ Μαυροζούμη

Το παλάτι της ωραίας Ελένης

Στο χωριό Πελλάνα Λακωνίας, ο αρχαιολόγος Θ. Σπυρόπουλος ανακατέπη μηχανικά ανάκτορο στο οποίο εντοπίστηκε πλήθος πολύτιμων ευρημάτων. Εκτός από τα διάφορα ενδο-αρχαιολογικά προβλήματα –πιο θα διευθετηθούν κάποια στιγμή στο μέλλον, ελπίζουμε–, εντύπωση μας προκάλεσε η έντονη διαφάνεια για την ταύτησή του ανακτόρου. Προβληματισμός επικρατεί για το αν θα πρέπει να θεωρηθεί το παλάτι του Μενελάου και της Ελένης, και η διαμνηστική φουντίνει, μάλλον όμως χωρίς να έχει ουσιαστικό νόημα. Άλλωστε υπάρχουν πολλοί άλλοι αρχαιολογικοί χώροι της μυκηναϊκής περιόδου που έχουν ταυτιστεί αυθαίρετα εξαιτίας της έλλειψης επιγραφικών μαρτυριών.

Σπηλαιολογικά

Νέο σπλάσι στην Αργολίδα (Βελανιδιά), στον παλιό δρόμο Άργους-Τρίπολης, ερευνούν οι αρχαιολόγοι, οι οποίοι αποκάλυψαν διάφορα αρχαία αντικείμενα και σκελετούς, σε συνδυασμό με έναν εντυπωσιακό σταλακτιτικό διάκοσμο.

Δίγλωση επιγραφή

Σημαντική η λίθινή ενεπιγραφή στήλη που αποκάλυψε ομάδα γερμανών αρχαιολόγων στο Δέλτα του Νείλου – πολλοί μάλιστα τη συγκρίνουν ως προς τη σημασία με τη «Στήλη της Ροζέτας». Χρονολογείται στο 238 π.Χ. και φέρει δίγλωσση (στα ελληνικά και την αιγυπτιακή δημοτική) επιγραφή με διάταγμα του Πτολεμαίου Γ'.

Επιστροφή του θώρακα

Σώθηκε χάρη στους άγριους επιστήμονες, οι οποίοι αναγνώρισαν το τμήμα γλυπτού που, 13 χρόνια πριν, είχε κλαπεί από το Μουσείο του Αμφιράδειου Ωρωπού. Πρόκειται για τμήμα του θώρακα μαρμαρίνου ρωμαϊκού αγάλματος, το οποίο επρόκειτο να δημοπρατηθεί στο Μόναχο στις 19 Ιουνίου 2004.

Αρωγός η παλαιοβοτανική

Τα φυτικά ίχνη στο στομάχι και στο σκαίδιο που κουβαλούσε ο άνθρωπος των πάγων Ότζι, καθώς και η αιχμή βέλους που βρέθηκε στον ώμο του, μας πληροφορούν για τον τρόπο θανάτου της ηλικίας 3.500 ετών μούμιας. Αρωγός στον καθορισμό της εποχής θανάτου του, λοιπόν, η παλαιοβοτανική, ενώ η ύπαρξη της αιχμής βέλους παραμένει μάλλον σε δολοφονία.

Εμποριό Χίου: ένας νέος αρχαιολογικός χώρος

Χάρη στη συστηματική έρευνα του Ελληνικού Κράτους και της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τη δυνατή τη δημιουργία ενός νέου αρχαιολογικού χώρου, του οποίου οι πύλες άνοιξαν για τους επισκέπτες

στις 3 Ιουνίου 2004. Πρόκειται για το Εμποριό Χίου, έναν από τους σημαντικότερους οικισμούς των πρώτων ιστορικών χρόνων.

Περισσότερο φως

Ο αρχαιολογικός χώρος της Ελευσίνας θα ηλεκτροφωτιστεί με δωρεά της εταιρείας Ταϊμέντα Τίταν. Οι προβολείς που θα φωτίζουν τα μνημεία της Ελευσίνας, προβάλλοντας τα όπως πραγματικά τους αξίζει, πρόκειται να τοποθετηθούν εκτός της περιφράξης, ώστε να μην υπάρξει η ακαλαίσθητη εικόνα των καλωδίων ανάμεσα στα μνημεία.

Ναυτικό και Ιστορικό Μουσείο Γαλαξειδίου

Στις 29 Ιουνίου 2004 άνοιξε το πλήρως ανακαινισμένο, μετά το σεισμό του 1999, Ναυτικό και Ιστορικό Μουσείο Γαλαξειδίου, το παλαιότερο μουσείο του είδους στην Ελλάδα. Χάρη στο Δήμο Γαλαξειδίου και την ιδιωτική πρωτοβουλία, συγκεντρώθηκαν τελικά τα απαραίτητα κονδύλια ώστε να σωθεί και να αξιοποιηθεί κατά τρόπο υποδειγματικό η πολύτιμη αυτή συλλογή, μέσα από την οποία παρακολουθεί κανείς 5.000 χρόνια Ιστορίας.

Ταξίδι χωρίς τέλος

Τον τίτλο αυτόν έχει ντοκιμαντέρ που προβάλλεται στο Νέο Ψηφιακό Αρχαιολογικό του Ιδρύματος Ευγενίδου (Λεωφ. Συγγρού 187, τηλ.: 210-9411181) και ταξιδεύει τους θεατές στην Ιστορία αλλά και τις απαρχές της επιστημονικής έρευνας. Ξεκινώντας από την εποχή των Μινωιτών και φτάνοντας έως τις μέρες μας, μας ξενανεί και σε σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους, τους οποίους απολαμβάνουμε «τριδιάστατους», καθώς προβάλλονται στην επιφάνεια ενός εντυπωσιακού τεράστιου θάλαου (Τετάρτη-Παρασκευή: 20.30, Σάββατο-Κυριακή: 12.30, 16.30, 20.30 / τιμή εισιτηρίου: 4 € για τα παιδιά και 6 € για τους ενήλικες).

Ο «νεκρόσφορος»

Σε έναν τριανταεπτάχρονο Γάλλο έχει δοθεί ο τίτλος αυτός, επειδή απλά με πάθος το διάστημα νεκροταφείο του Περ λα Σέλ, στο οποίο οργανώνει συναρπαστικές ξεναγήσεις με διάφορα «θέματα»: άλλότε τους μεγάλους έρωτες, άλλότε τα συγγερά εγκλήματα ή ακόμα και τους διασημότερους χώρους. Η είδηση αυτή, που πέρασε στα «φίλα» του ημερησίου ελληνικού τύπου, μας έκανε να αναρωτηθούμε πως και κανείς δεν έχει σκεφτεί να ασχοληθεί σοβαρά και με το δικό μας Α' Νεκροταφείο Αθηνών, που παρουσιάζει εξίσου μεγάλο ενδιαφέρον, λόγω των παλαιωμένων και αξιολογών μνημείων και γλυπτών έργων που μπορεί κανείς να θαυμάσει σε αυτό.

Οφέλητες

Τον περασμένο Μάιο πραγματοποιήθηκε η ιδρυτική συνέλευση του νέου κερδοσκοπικού σωματείου «Οφέλητες. Ο Φίλος της Νεμέας». Στόχος του η υλοποίηση προγράμματος ανάδειξης του αρχαιολογικού χώρου Νεμέας, με τη μερική αναστήλωση του ναού του Νεμείου Διός και την καθιέρωση των Νεμείων Αγώνων.

Η επιγραφή της Γόρτυνας

«Η μεγάλη επιγραφή της Γόρτυνας, Εκατόν είκοσι χρόνια από την ανακάλυψή» ήταν το θέμα του σεμιναρίου σπουδών που διοργάνωσε (25-28.5.2004) η Ιταλική Αρχαιολογική Σχολή Αθηνών και το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου των Αγίων Δέκα, γιορτάζοντας έτσι ταυτόχρονα την αποκάλυψη της επιγραφής και την αρχή της ιταλικής πολιτιστικής παρουσίας στην Ελλάδα.

Αρχαία στο φως

Στο πλουσιότερο γεωγραφικό αρχείο του κόσμου, αυτό της Βασιλικής Γεωγραφικής Εταιρείας της Βρετανίας, έχει πρόσβαση το κοινό από τον περασμένο Ιούνιο. Στο Κέντρο Μελέτης του Ιδρύματος, στο Λονδίνο, εκτίθενται περίπου 2 εκατομμύρια εκθέματα: χάρτες, παλιές φωτογραφίες, ημερολόγια εξερευνητών, όργανα και πολλά άλλα πάντα αντικείμενα.

Επαναπροκήρυξη υποτροφίας

Επαναπροκηρύσσεται η διετής υποτροφία στη μνήμη Κώστα και Χρυσάνθης Καρακώστα από την Εταιρεία Ευβοϊκών Σπουδών, για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε μια από τις φιλοσοφικές ή νομικές σχολές ελληνικών πανεπιστημίων ή ομοταγούς ιδρυμάτων του εξωτερικού. Θέμα της «Θεσμοί της αρχαίας Εύβοιας ή Θεσμοί της Ενετοκρατούμενης Εύβοιας (νομικοί ή πολιτειακοί θεσμοί, λειτουργία της πολιτείας, πολιτειακά όργανα, Δίκαιο)», και πρόσθετα υποβολής των αιτήσεων η 30η Δεκεμβρίου 2004. Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποστέλλουν σχετική επιστολή στην κ. Μαρία Σταϊκίδου, Πρόεδρο της Εταιρείας Ευβοϊκών Σπουδών (Χαριλάου Τρικομή 60, 106 80, Αθήνα).

Πίνδαρος

Πολύ ενδιαφέρονται εκδήλωση με θέμα τον Πίνδαρο οργανώθηκε στον αρχαιολογικό χώρο της Πύκας (21.6.2004), από την «Ελληνική Γλωσσική Κληρονομιά», υπό την αιγίδα του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας και με την υποστήριξη των Υπουργείων Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Πολιτισμού. Μίλησαν διαπραγμάτευσε πινδαρίστες: Κ. Κάρυ, Ρ. Φάουλερ, Δ. Ιακωβ. Με την ευκαιρία της εκδήλωσης αλλά και των Ολυμπιακών Αγώνων 2004 εκδόθηκε και τόμος με τίτλο «Πίνδαρος». Στις σελίδες του μπορεί να βρει κανείς ποικίλα και ενδιαφέροντα κείμενα για τη ζωή και το έργο του μεγάλου στοχαστή και μνηστή του ολυμπιακού ιδεώδους.

Βραβεία Europa Nostra

Στις 4 Ιουνίου 2004 η Ελλάδα βραβεύθηκε στο Μόναχο από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Europa Nostra για δύο σημαντικά αναστηλωτικά έργα. Με πρόταση της Ελληνικής Εταιρείας για την προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς, οι τιμητικές διακρίσεις αφορούσαν τους αρχαιολογικούς χώρους στα Ύδρια και στο Σαγκρί Νόζου, καθώς και την αποκατάσταση και επανένταξη ως μουσείου της Οικίας Παύλου Κουντουριώτη στην Ύδρα.

Στις άκρες του ελληνισμού

Μουσικές και χοροί από τη Μακεδονία, τη Θράκη, τον Πόντο και την Καπαδοκία αποτέλεσαν τον κεντρικό άξονα μουσικοχορευτικής εκδήλωσης που οργανώθηκε από το Σώμα Ελληνικών Οδγών στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών το Σάββατο, 5 Ιουνίου 2004.

Παζάρι του Σωματείου Αρχαιοπωλών

Το φετινό τρίμηνο (18-20 Ιουνίου 2004) Παζάρι του Σωματείου Αρχαιοπωλών και Εμπόρων Έργων Τέχνης πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του Πολιτισμικού Οργανισμού του Δήμου Αθηναίων στο Πολιτιστικό Κέντρο Μελίνα Μερκούρη, που στεγάζεται στο παλιό εργοστάσιο Πουλπουλάου στο Θησείο.

Εκδηλώσεις πολιτισμού

Η εταιρία TIME Heritage πραγματοποιεί δράσεις σχετικές με την ιστορία, την αρχαιολογία, την αρχαιολογία και τη συντήρηση, οι οποίες απευθύνονται κυρίως σε φοιτητές και νέους επαγγελματίες αλλά και σε όσους έχουν ειδικό ενδιαφέρον για τους τομείς αυτούς. Ενδεικτικά αναφέρουμε μερικές από τις δραστηριότητες της περιόδου Οκτωβρίου 2004-Φεβρουαρίου 2005: α) εκδρομές: αρχαιολογική περιήγηση στη Βοιωτία (2 Οκτωβρίου 2004) και αρχαιολογική ταξίδη στη Συρία (22 Οκτωβρίου-1 Νοεμβρίου 2004), β) σεμινάρια: αρχαιομεταλλουργίας (9 Οκτωβρίου 2004, οκτώμηρο), μουσειολογίας II (16 Οκτωβρίου 2004, οκτώμηρο), κεραμικής (συντήρηση, ανάλυση, μελέτες προέλευσης / 6 Νοεμβρίου 2004, οκτώμηρο), διαχείρισης πολιτιστικής κληρονομιάς (13 Νοεμβρίου 2004, οκτώμηρο), αρχαιολογικό σχεδίο (Δεκεμβρίου, απεγνωστικά μαθήματα). Τέλος, σεμινάρια Ιστορίας, με τίτλο: «Από τη Ρώμη στη Βαγδάτη: το τέλος της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας και η εμφάνιση του Ισλάμ», πρόκειται να πραγματοποιηθεί τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο του 2005, ενώ προγραμματίζονται ιστορικοί και αρχαιολογικοί περιεχόμενοι θα προβάλλεται τα απογύμνασμα του Νοεμβρίου 2004.

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το κόστος, τον τόπο διεξαγωγής και το ακριβές πρόγραμμα –καθώς μάλιστα οι ημερομηνίες ενδέχεται να μεταβληθούν–, μπορείτε να επικοινωνήσετε με τους υπευθύνους της Εταιρείας στα τηλέφωνα 210-6510549, 697 3919957, αλλά και μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης: timeheritage@mail.com (δικτυακός τόπος: www.timeheritage.gr).

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Μεγάλη Ελλάς: αθλητισμός και ολυμπισμός

«Μεγάλη Ελλάς: Αθλητισμός και Ολυμπισμός στην περιφέρεια του ελληνικού κόσμου. Κάτω Ιταλία και Σικελία» είναι ο τίτλος της έκθεσης που διοργανώθηκε στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης σε συνεργασία με την Οργανωτική Επιτροπή των Ολυμπιακών Αγώνων ΑΘΗΝΑ 2004 (23.6.2004-2.10.2004). Η έκθεση επιχειρεί να παρουσιάσει στον επισκέπτη την ανάπτυξη του αθλητισμού κατά την κλασική αρχαιότητα στις πόλεις της Κάτω Ιταλίας και της Σικελίας, μέσα από σειρά επιλεγμένων αντικειμένων διαβρωμένων σε ενότητες με βάση τις κατηγορίες των αγωνισμάτων. Μάρτυρες της συμμετοχής στους πανελληνίους αθλητικούς αγώνες, τα εκθέματα προέρχονται από ανασκαφές σε νεκροπόλεις και ιερά της Ιταλίας, καλύπτοντας τη χρονική περίοδο από τις αρχές του 6ου αιώνα π.Χ. έως και τον 2ο αιώνα μ.Χ.

A. M.

Μουσών Δώρα στο Μέγαρο Μουσικής

Από την 1η Ιουλίου μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου 2004, στην έκθεση με τίτλο «Μουσών Δώρα», που φιλοξενηθήκε στο Μέγαρο Μουσικής της Αθήνας και διοργανώθηκε με τη συνεργασία 35 μουσείων από όλη την Ελλάδα, παρουσιάστηκαν αρχαία λατρευτικά αντικείμενα και είδη καθημερινής χρήσης με παραστάσεις μουσικής και όρχησης, έργα μικροτεχνίας, γλυπτά και μουσικά όργανα, καθώς και σύγχρονα αντιγράφα τους. Η επιλογή των αντικειμένων από διαφορετικά σημεία της χώρας και η σύνθεσή τους στον ίδιο χώρο αποτέλεσε το πρωτότυπο και ενδιαφέρον στοιχείο της έκθεσης.

A. M.

Αυτοκρατορικοί θησαυροί της Κίνας

Στην Εθνική Πνακοθήκη λειτουργεί έκθεση (έως τις 11 Οκτωβρίου 2004) με σπάνια αντικείμενα μεγάλης καλλιτεχνικής αξίας από την Κίνα, τα οποία καταδεικνύουν ευγλωττία τις διαφορές αλλά και τη σχέση του κινέζικου πολιτισμού με τον ελληνικό.

Αθωνικοί θησαυροί

Σημαντική έκθεση 200 πολύτιμων αντικειμένων –τα οποία είτε δωρήθηκαν από αγιορείτες μοναχούς σε πατρίδες της Ρωσίας και τσάρους, είτε αγοράστηκαν από συλλέκτες κατά τον 19ο αιώνα– εγκαινιάστηκε τον περασμένο Μάιο στη Μόσχα. Τα εκθέματα έχουν υπό μορφή της Ρωσίας, κυρίως στις αποθέσεις τους. Παράλληλα με την έκθεση οργανώθηκε τρίμηρο διεθνές συνέδριο, με θέμα «Άγιον Όρος: Ιστορία, πολιτισμός, παραδόσεις», και δόθηκαν δύο συναντήσεις της Ελληνικής Βυζαντινής Χωριάδας που διευθύνει ο Ανγκούργος Άγγελόπουλος.

Πτυχωίσεις

Στις 22 Ιουνίου 2004 εγκαινιάστηκε στο νέο κτίριο του Μουσείου Μπενάκη η πολύ ενδιαφέρουσα έκθεση «Πτυχωίσεις» (οργάνωση: Πολιτιστικό Ολυμπιακό, Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα, Μουσείο Μπενάκη). Όπως φαίνεται και από τον υπότιτλο «Από το αρχαίο ελληνικό ένδυμα στη μόδα του 21ου αιώνα», στόχος της είναι να ξαναγίνει τους επισκέπτες στον θαυμαστό κόσμο του ενδύματος από την αρχαιότητα έως τις μέρες μας.

Τσανάκ-Καλέ, το κάστρο των αγγείων

Αντιπροσωπευτικά δείγματα του υπερδραστικού και ψηφισμένου κέντρου αγγειοπλαστικής παραγωγής, του Τσανάκ-Καλέ (κάστρο των αγγείων), περιέλαβε η έκθεση που διοργάνωσε το Κέντρο Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής. Το ενδιαφέρον της έκθεσης επικεντρώνεται τόσο στην αίσθηση της μακράς και αδιάλειπτης συνέχειας μιας τέχνης που έχει άμεση σχέση με την καθημερινότητά μας, όσο και στον τρόπο με τον οποίο συνδυάζονταν ο χρηστικός χαρακτήρας των αντικειμένων με τη διακοσμητική τους διάσταση. Τα αλογονατάκια και τα ραμφόστομα κανάτια, τα περίτεχνα ζωγραφισμένα πιάτα και οι κύλινδροι φανερώνουν την κουλτούρα της Ανατολής αλλά και τις δυτικοευρωπαϊκές αναφορές, ενώ ταυτόχρονα παρέχουν στον επισκέπτη πληροφορίες για τον τρόπο ζωής στο Τσανάκ-Καλέ από το 18ο αιώνα έως σήμερα (διάρκεια έκθεσης: 1.7.2004-12.2005).

A. M.

«Τουταχαμούν» στην Ελβετία

Ανεκτίμητα ευρήματα που προέρχονται από τον περίφημο τάφο του Τουταχαμούν, αλλά και άλλους τάφους της Κοιλιάδας των Βασιλέων, θα εκτίθενται έως τις 3 Οκτωβρίου 2004 στην Ελβετία (Αρχαιολογικό Μουσείο Βασιλείας). Καθώς μάλιστα όλο και δυσκολότερα πια τα τελευταία χρόνια τα συγκεκριμένα ευρήματα ταξιδεύουν εκτός Αγγλίας, η έκθεση «Tutanchamun - Das goldene Jenseits» θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική.

Απόψεις της Αθήνας

Διαφόρων τεχνοτροπιών εικαστικές απεικονίσεις της Αθήνας περιέλαβε η έκθεση «Απόψεις της Αθήνας από Σύγχρονους Έλληνες Ζωγράφους» που διοργάνωσε το Μουσείο των Αθηνών στο πλαίσιο του πολιτιστικού προγράμματος ΑΕΗΜΑ 2004. Εξήντα Έλληνες ζωγράφοι κλήθηκαν να καταθέσουν τη δική τους άποψη για την Αθήνα αλλά με ρομανισμό και νοσταλγία, άλλοτε με κριτική διάθεση, και κάποτε με ακραίο υπερρεαλισμό. Το αποτέλεσμα ήταν πολυμορφο και ενδιαφέρον (διάρκεια έκθεσης: 16.6.2004-29.9.2004).

A. M.

Έκθεση Ζωγραφικής στο ΜΙΕΤ

Το Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τράπεζας διοργάνωσε μεγάλη αναδρομική έκθεση του Ανδρέα Βουρλούμη με τίτλο «Η καθημερινή ζωή ενός ζωγράφου» (Μέγαρο Εθνάρδου, 27 Απριλίου-27 Ιουνίου 2004). Για πρώτη φορά παρουσιάστηκαν έργα σε χαρτί, ακουαρέλες, παστέλ, σχέδια, αλλά και στοιχεία από το ημερολόγιό του ζωγράφου, που ανεδείξαν την προσωπικότητα και τις συνήθειές του.

A. M.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Αρχαία Ελληνική Τεχνολογία

Μετά την επιτυχία που σημείωσε το 1ο Διεθνές Συνέδριο Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας (Θεσσαλονίκη, 1997) φυσικό ήταν να υπάρξει και συνέχεια. Στόχος, λοιπόν, του δεύτερου στη σειρά διεθνών συνεδρίων (Αθήνα, 17-21 Οκτωβρίου 2005), η έρευνα της αρχαίας ελληνικής τεχνολογίας από την προϊστορική έως και τη βυζαντινή περίοδο, με βάση τις εξής θεματικές ενότητες: α) τα υλικά, β) τα όργανα, γ) οι τεχνολογίες (μηχανές, τεχνονομίες), δ) τεχνολογία και κοινωνία (ειδική συνεδρία: Εξελλείψεις στην έρευνα για το Μηχανισμό των Αντικυθέρων). Η πρώτη εγκύκλιος του συνεδρίου έχει ήδη κυκλοφορήσει και ορίζει ως προθεσμία για τη δήλωση ενδιαφέροντος τη 15η Οκτωβρίου 2004. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθύνεστε στη Γραμματεία του Συνεδρίου, τηλ.: 210-3291291, e-mail: emaet@central.tee.gr

Διεθνές Σιφναϊκό Συμπόσιο

Το 3ο Διεθνές Σιφναϊκό Συμπόσιο θα πραγματοποιηθεί –όπως και τα προηγούμενα δύο– στο νησί της Σίφνου, από τις 29 Ιουνίου έως

τις 2 Ιουλίου 2006. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, οι ανακοινώσεις –με τη μορφή ομιλίας ή poster– πρόκειται να διαρθρωθούν με βάση τους παρακάτω άξονες: Αρχαιότητα, Βυζάντιο, Φράγκικη περίοδος-Οθωμανική περίοδος-Σύγχρονη Ιστορία, Αρχιτεκτονική (φυσικό περιβάλλον και οικισμοί), Λαογραφία. Η συμμετοχή στο συνέδριο θα είναι δωρεάν, ενώ η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων έχει οριστεί για τις ομιλίες στις 30 Νοεμβρίου 2005 και για τα poster στις 8 Φεβρουαρίου 2006. Για περισσότερες πληροφορίες, τηλ.: 210-8940662 και fax: 210-8980287.

Συνέδριο για την Ξερολιθία

Πρόσκληση συμμετοχής στο 9ο Διεθνές Συνέδριο για την Ξερολιθία (Πανεπιστήμιο Αιγαίου-Μυτιλήνη, 29-31 Οκτωβρίου 2004) απευθύνει προς κάθε ενδιαφερόμενο η οργανωτική επιτροπή. Τα δύο ειδικότερα θέματα που πρόκειται να αποσπασθούν τους συμμετέχοντες είναι «Η Ξερολιθία στη μακρά διάρκεια» και «Η Ξερολιθία και οι θαλάσσιες ακτές». Για πληροφορίες, μπορείτε να απευθύνεστε είτε στη Γραμματεία του Συνεδρίου (Société Pierre Seche, e-mail: asercentrevat@fr.st) είτε στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου (e-mail: gpav@aegean.gr).

Αρχαιότητες της Καρυστίας

Πρόκειται για το θέμα ημερίδας που έλαβε χώρα στο Γιοκάλειο της Καρυστού στις 27 Ιουνίου 2004. Την ευθύνη της διοργάνωσης είχαν το Γιοκάλειο Πνευματικό Ίδρυμα και ο Δήμος Καρύστου.

Τιμητική ημερίδα για την Μπέτυ Ψαροπούλου

Στην Μπέτυ Ψαροπούλου ήταν αφιερωμένη ημερίδα που οργανώθηκε στις Μαργαρίτες, γνωστό αγγειοπλαστικό κέντρο της Κρήτης, στις 22 Μαΐου 2004. Με τον τρόπο αυτό οι διοργανώστες και οι συμμετέχοντες θέλησαν να τιμήσουν την πρόδρομο του Κέντρου Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής, η οποία έχει αφιερώσει τη ζωή της στη συλλογή και μελέτη της νεότερης κεραμικής, προσπαθώντας να κρατήσει ζωντανό ένα σημαντικό μέρος των παραδοσιακών τεχνών και τεχνικών, ενώ παράλληλα διερευνά με το έργο της τον ορίζοντα της σχετικής έρευνας. Γύρω από την κεραμική και την ιστορία της, η θεματολογία της ημερίδας είχε ενδιαφέρον για ειδικούς και μη.

Πολιτισμός και έντυπα

Στα Καλάβρυτα Αχαΐας (8-11 Ιουλίου 2004) πραγματοποιήθηκε το 2ο Συνέδριο Φορέων Πολιτιστικών Εντύπων, με θέμα «Σύγχρονη Πολιτιστική Έκφραση και Έντυπα Μέσα Ενημέρωσης». Η διοργάνωση α-ν-η-κε στην έκδοση για τις τέχνες και τον πολιτισμό Highlights.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Το χρώμα στην αρχαία γλυπτική

Ο δρ Vinzenz Brinkmann –στη διάλεξη που έδωσε στις 20.5.2004 στο Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο, με θέμα «Πολυχρώμι θεοί, χρηματοπισμό των αρχαίων πολυχρώμι»– υποστήριξε ότι οι αρχαίοι Έλληνες αγαπούσαν πολύ την πολυχρωμία. Ανατρέποντας τις μέχρι σήμερα επικρατούσες αντιλήψεις για το θέμα, ο ομιλητής τόνισε ότι την αρχαϊκή εποχή τα χρώματα των αγαλμάτων ήταν έντονα, σε αντίθεση με την κλασική περίοδο, οπότε άρχισαν να αναμειγνύονται κυρίως το λευκό, τείνοντας προς τις παστέλ αποχρώσεις. Αυτό τουλάχιστον έδειξαν οι μακροχρόνιες έρευνες με χημικές αναλύσεις και φασματοσκοπήσεις γεωμετρικών αρχαιολόγων και ειδικών, οι οποίοι εργάστηκαν συστηματικά για να αποδείξουν ότι τα αρχαία αγάλματα δεν ήταν ποτέ λευκά. Τα εντυπωσιακά πορίσματα των ερευνών έγιναν γνωστά και μέσα από σχετική αρχαιολογική έκθεση που οργανώθηκε στη Γλυπτική του Μονάχου, όπου χωρητισμένα αντίγραφα των αρχαίων αγαλμάτων παρουσιάστηκαν σε συνδυασμό και με τα τεκμήρια που σώζονται έως σήμερα για την αρχαία ζωγραφική. Ευελπιστούμε ότι την εν λόγω έκθεση θα δούμε και στην Ελλάδα.

A. M.

Αρχαία υφάσματα

Τα συμπεράσματα των ερευνών στις οποίες έχει επιδοθεί η Γιώλη Σπαντιδάκη στον αφορά τα αρχαία υφάσματα παρουσιάζει η ίδια στα πλαίσια δύο διαλέξεων. Η πρώτη, με τίτλο «Τα τελευταία ευρήματα υφασμάτων», πραγματοποιήθηκε στις 17.5.2004 στο ΕΜΑΕΤ, και η δεύτερη, με τίτλο «Συντήρηση υφασμάτων», στις 19.5.2004 στο Μουσείο της Πόλεως της Αθηνών. Με βάση δείγματα από αρχαία υφάσματα του 5ου αιώνα που βρέθηκαν στην Ελευσίνα, στον Κεραμεικό, στο Κορωπί, στους Τράχυνες, στον Μαραθώνα, στο Μαρούσι και αλλού, η μελετήτρια κατέληξε ότι στην πλειονότητά τους ήταν λινά, απλής ύφανσης με λεπτή κλωστή, ενώ διαπιστώθηκε και διευρυμένη χρήση της πορφύρας. Το γεγονός ότι τα υφάσματα βρέθηκαν κυρίως σε ταφικό περιβάλλον είναι και ο βασικός λόγος της διάσωσής τους.

A. M.

ΒΙΒΛΙΑ

L'Acropole d'Athènes

Bernard Holtzman

εκδ. A. & J. Picard, Παρίσι 2003

Με υπότιτλο «Μνημεία, λατρείες και ιστορία του ιερού της Αθηνών Πολιάδας», ο συγγραφέας, χρησιμοποιώντας όλα τα στοιχεία που έχουν αποκαλυφθεί πρόσφατα –χάρη στις εργασίες συντήρησης-, παρουσιάζει στο γαλλόφωνο κοινό μια πρωτότυπη, πλήρη μελέτη που ζωντανεύει εντυπωσιακά τον Ιερό Βράχο.

Δελφοί

Χρήστος Καρούζος

εκδ. Ερμής, Αθήνα 2004

Η επανέκδοση του πονήματος αυτού του σπουδαίου έλληνα αρχαιολόγου Χρήστου Καρούζου έρχεται σίγουρα να καλύψει ένα δυσαναπλήρωτο κενό, καθώς έργα σαν αυτό είναι πια σπάνια στις μέρες μας. Πρόκειται για ένα μοναδικό οδοιπορικό στην ιστορία και τα μνημεία ενός από τα σημαντικότερα αρχαία ελληνικά ιερά, με τρόπο που φανερώνει τη γνώση σε βάθος του θέματος από το συγγραφέα.

Δελφοί. Δαυλός και Δίαυλος Πολιτισμού

Έλενα Παρτίδα

εκδ. Μίλητος, Αθήνα 2004

Οραίο φωτογραφικό υλικό που συνδυάζεται επιτυχμένα με τα τελευταία αρχαιολογικά πορίσματα. Ένα χρήσιμο, ενδιαφέρον και ευχάριστο βιβλίο.

Εμπορικό, ένας οικισμός των πρώιμων ιστορικών χρόνων

Αγγαία Αρχοντίδου-Αργύρη

εκδ. Υπουργείο Πολιτισμού-Κ' ΕΠΚΑ, Χίος 2003

Τρία ενδιαφέροντα έντυπα έχουν κυκλοφορήσει για το Εμπορικό της Χίου, αρχαιολογικό χώρο στον οποίο πρόσφατα ολοκληρώθηκαν οι εργασίες ανασκαφής: 1) διγλωσσος οδηγός (ελληνικά-αγγλικά) που μας ξεναγεί, με σαφήνεια και ευχάριστο ύφος, στο χώρο και την ιστορία του, καθώς και στην πορεία της ανασκαφής του, 2) αγγλικός οδηγός, 3) πολυπτυχο-συνοπτικός οδηγός (ελληνικά-αγγλικά).

Πρόκειται για μια ενδιαφέρουσα ιδέα και δουλειά που θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως πρότυπο και για άλλους αρχαιολογικούς χώρους.

Αλγίσιον-Αλεσαίον της αρχαίας ηλείας Πισάπιδας

Μηνάς Στασινός

εκδ. το συγγραφέα, Αθήνα 2004

Τεκμηριωμένα και προσεγμένα στις λεπτομέρειές του, το εν λόγω έργο δίνει μια ολοκληρωμένη εικόνα για το ομηρικό Αλγίσιο (Ιλ. Β

617, Α 757) και τις έρευνες γύρω απ' αυτό. Αν και το θέμα φαίνεται αρκετά εξειδικευμένο, το κείμενο, που ρέει ευχάριστα, σε συνδυασμό και με τον τρόπο που παρουσιάζονται οι πληροφορίες (φιλολογικές, ιστορικές, αρχαιολογικές κ.λπ.), προκαλούν σίγουρα το ενδιαφέρον του αναγνώστη –δικού ή μη– και τελικά τον «κερδίζουν». Το βιβλίο διατίθεται σε βιβλιοπωλεία του νομού Ηλείας αλλά και σε κεντρικά βιβλιοπωλεία της Αθήνας. Για πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στο συγγραφέα, τηλ.: 210-6427015.

Meeresleben und Jenseitsfahrt

Christian Zindel

εκδ. Acanthus, Ζυρίχη 1998

Μια όρτια έκδοση, που μας ξεναγεί στον πολύχρωμο, γεμάτο ζωτικότητα κόσμο της θάλασσας, μέσα από τις θαυμάσιες παραστάσεις που κοσμούν τα αρχαία ιχθυοπνικία της Συλλογής Florence Göttert, προερχόμενα κυρίως από την Αττική, τη Σικελία και την Κάτω Ιταλία.

Τα μνημεία και η κατοχή τους

Γιάννα Καρύμπαλη-Τσιππίου

εκδ. Σακκουλά, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2004

Ένα βιβλίο που απευθύνεται κυρίως στους νομικούς και περιλαμβάνει δύο θεματικές ενότητες. Η πρώτη αναφέρεται στα μνημεία γενικά και η δεύτερη στο καίριο ζήτημα της κατοχής επί των μνημείων.

Βυζάντιο. Εισαγωγή στο βυζαντινό πολιτισμό

επιμ. Ν. Η. Baynes, Η. St. L. B. Moss

εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 2004

Συλλογικό έργο, γραμμένο από διαπρεπείς βυζαντινολόγους, σε μετὰφραση του Δημήτρη Σακκά.

Γεώργιος Μανιάκης

Αλέξιος Γ. Κ. Σαββίδης

εκδ. Περιήλωση, Αθήνα 2004

«Κατακτήσεις και υπονόμευση στο Βυζάντιο του 11ου αιώνα» είναι ο υπότιτλος του έργου αυτού που πραγματεύεται τη ζωή και το έργο ενός μεγάλου βυζαντινού στρατηγού, ο οποίος, αφού έπεσε θύμα σukoφαντίας, ηγήθηκε άδοξης επανάστασης που λίγο έλειψε να αλλάξει το ρου της Ιστορίας.

Βυζαντινή Αιτωλοακαρνανία

Αθανάσιος Παλιούρας

εκδ. Ιετός, Αγρίνιο 2004

Πρόκειται για τη δεύτερη έκδοση –βελτιωμένη και επανέκδοση (προσθήκη: ανασκαφές)– του βιβλίου που, από το 1985, είχε εξαντληθεί. Μόλο που πέρασαν 20 χρόνια από την πρώτη έκδοση, παραμένει ο ακρογωνιαίος λίθος για τη γνώριμα και τη μελέτη της περιοχής αυτής, η οποία, αν και βριθεί βυζαντινών και μεταβυζαντινών μνημείων, είναι ελάχιστα γνωστή.

Το Γυμνάσιο Κατερίνης (1915-1955)

Νίκος Βαρμαδάς

εκδ. Μάτι, Αθήνα 2004

Με βάση το αρχαιολογικό του σχολείου και πολλές φωτογραφίες σκιαγραφείται η τοπική ιστορία.

Ιστορία της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας

Robert Flacelière

εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 2004

Χαιρετίζουμε την 4η έκδοση στα ελληνικά του αξεπέραστου αυτού βιβλίου, στο οποίο τα λογοτεχνικά έργα της αρχαίας Ελλάδας –σημαντικό κομμάτι του πολιτισμού μας– παρουσιάζονται στο ιστορικό τους πλαίσιο.

Η αττική τραγωδία. Γένεση και διαμόρφωση ενός είδους

U. von Wilamowitz-Moellendorf
εκδ. Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2003

Γραμμένο στις αρχές του περασμένου αιώνα, το έργο του πλέον ειδήμονος και πολυγραφότατου ελληνιστή, παραμένει σχεδόν άγνωστο στη Ελλάδα. Το βιβλίο που παρουσιάζουμε (σε μετάφραση Η. Τσιριγκάκη και επιμέλεια Δ. Ιακώβ) περιλαμβάνει ουσιαστικά το ένα από τα τέσσερα κεφάλαια της *Εισαγωγής στην αρχαία ελληνική τραγωδία* – αυτοτελούς έκδοσης του 1910 η οποία βασίστηκε στο μνημειώδες έργο του συγγραφέα *Ηρακλής* (1889). Ένα σημαντικό «μάθημα σκέψης και γραφής» για όλους όσοι ενδιαφέρονται όχι μόνο για τη φιλολογική επιστήμη αλλά και για τη δομή της σκέψης γενικότερα.

Γέννηση των θεοτήτων, γέννηση της γεωργίας. Η Επανάσταση των Συμβόλων στη νεολιθική εποχή Jacques Cauvin

εκδ. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2004

Ο συγγραφέας αναζητά τους λόγους της πρώτης εγκατάστασης του ανθρώπου σε χωριά κοινοτήτων. Ερωτήματα και υποθέσεις που μένουν χωρίς απάντηση. Την ωραία μετάφραση υπογράφει η Σοφία Πρέβε.

Κοινωνία και πόλεμος στην αρχαία Ελλάδα

Marie-Claire Amouretti, Françoise Rusé
εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2004

Στηρηόμενες σε αρχαία κείμενα, τα οποία και παραθέτουν, οι συγγραφείς διερευνούν εδώ τα αίτια και τον τρόπο οργάνωσης των πολέμων της αρχαιότητας, καθώς και τη σχέση τους με τις κοινωνικές ομάδες που εμπλεκόνταν σε αυτούς, είτε ενεργά είτε παθητικά. Η μετάφραση είναι του Γ. Γεωργιάδη και η επιμέλεια του Α. Στεφανή.

Η θρησκεία στις ελληνικές πόλεις της κλασικής εποχής

Louise Bruit Zaidman, Pauline Schmitt Pantel
εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2004

Ένα έργο που θεωρεί σωστά την αρχαία ελληνική θρησκεία, εξετάζοντας πολυπλευρά την καθημερινή και πολιτική ζωή, τη φιλοσοφία και τις διαφορές δεξιάς στο πλαίσιο της πόλης-κράτους. Η μετάφραση είναι του Κωνσταντίνου Μπούρα και η επιμέλεια της Μάρως Τριανταφύλλου.

Οι γυναίκες στον αρχαίο κόσμο

συλλογικό έργο
εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2004

Πέντε ειδικά επιστήμονες (Elaine Fantham, Helene Peet Foley, Natalie Boymel Kampen, Sarah B. Pomeroy, H. Alan Shapiro) συνεργάστηκαν για το βιβλίο αυτό, που, με βάση τις γραπτές πηγές και εικαστικά έργα, παρακολουθεί την εξελικτική πορεία της δράσης των γυναικών στον αρχαίο ελληνικό και ρωμαϊκό κόσμο, εστιάζοντας κυρίως στη θέση που αυτές κατείχαν κατά καιρούς σε διάφορες κοινωνίες. Η μετάφραση είναι του Κωνσταντίνου Μπούρα και η επιμέλεια της Ελένης Γκαστή.

Ιδιοκτησία και πλούτος στη Σπάρτη

της κλασικής εποχής
Stephen Hodgkinson
εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2004

Σε μετάφραση της Ιωάννας Κράλλη και επιμέλεια της Σωτηρούλας Κωνσταντινίδου, κυκλοφόρησε στα ελληνικά το πρόσφατο αυτό έργο (πρώτη έκδοση στην αγγλική γλώσσα το 2000), στο οποίο ο συγγραφέας πραγματεύεται με επιτυχία και σε έκταση το θέμα.

Αντικρούοντας ευρέως διαδεδομένες απόψεις για την πολιτισμική απομόνωση της Σπάρτης, αποσκοπεί στη συγκρότηση της πραγματικής εικόνας για την ιστορία μιας κοινωνίας στην οποία τελικά η ατομική ιδιοκτησία και ο πλούτος κάθε άλλο παρά ασήμαντη θέση κατείχαν.

Le sport dans l'antiquité

Wolfgang Decker, Jean-Paul Thuillier
εκδ. Α. & J. Picard, Παρίσι 2004

Το βιβλίο αυτό ασχολείται με τους αγώνες στην Αίγυπτο, την Ελλάδα και τη Ρώμη, χωρίς να παραλείπει και η Ετρούρια. Στις σελίδες του εξετάζονται διάφορα αγωνίσματα από τη γέννηση έως την καθιέρωσή τους, πλούσια εικονογραφημένο, το βιβλίο κρατάει αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη.

Οι αντιλήψεις των αρχαίων Ελλήνων για τον αθλητισμό

Κωνσταντίνος Γογγάκης
εκδ. Τυπωθήτω-Γ. Δάρδανος, Αθήνα 2004

Πρωτότυπη η ματιά της συγγραφίστριας, μιας βάσει σε σκέψεις. Ο αρχαίος αθλητισμός εξετάζεται εδώ όχι πια από τη δική μας σκοπιά αλλά από αυτή των ανθρώπων που τον ζούσαν.

Το χρυσό στεφάνι

Ζωή Βαλάση
εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2004

Δεκαπέντε παραμύθια και μύθοι από όλον τον κόσμο με θέμα τους αγώνες – αθλητικούς και όχι μόνο. Γραμμένο για παιδιά, το βιβλίο αυτό είναι ευχάριστο και για τους μεγάλους, καθώς αντλεί από τις διάφορες λαϊκές παραδόσεις προκειμένου να μας μιλήσει για το πνεύμα του «αγώνος» με την ευρύτερη έννοια. Ενδιαφέρουσα και η εικονογράφηση του βιβλίου (Κ. Παπής-Γεωργίου), σε καλλιτεχνική επιμέλεια του Διονύση Βαλάση.

Το πουγκί και η ζωή

Ζακ λε Γκοφ
εκδ. Κέδρος, Αθήνα 2004

Με υπότιτλο «Οικονομία και θρησκεία στον Μεσαίωνα», το κείμενο –σε μετάφραση του Νίκου Γκότωνα– μας δείχνει τη στάση της μεσαιωνικής Δυτικής Εκκλησίας απέναντι στις οικονομικές συνθήκες και συνθήκες της εποχής.

Ιστορία της Τεχνολογίας

Donald Cardwell
εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2004

Μια ιστορική προσέγγιση της τεχνολογίας και των εφευρέσεων, συνδεδεμένων στενά με τις θετικές επιστήμες και τις κοινωνικές ανάγκες.

Αρχαία Οικογένειες Λούντζη

Χρήσιμος Συνοδινός
εκδ. Περίηλου, Αθήνα 2004

Τα αρχεία της αρχοντικής οικογένειας Λούντζη –που σύντομα θα είναι προσβάσιμα και για το ευρύ κοινό– συγκροτούν σημαντικό σύνολο πληροφορήσεων σχετικά με τα μέλη της αλλά και τα κοινωνικο-πολιτικά γεγονότα του 19ου και μέρους του 20ού αιώνα.

Μικρές ιστορίες του Μουσείου

Μαρίζα Ντεκάστρο, Πάνος Βαλαβάνης
εκδ. Κάστωρ, Αθήνα 2004

Ένας μικρός οδηγός που ξεναγεί με τρόπο πραγματικά πρωτότυπο μικρούς αλλά και μεγάλους σε δεκα διαφορετικές συλλογές εκθεμάτων του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου.

Χορός/Dance

συλλογικό έργο

εκδ. Κόαν, Αθήνα 2004

Δίγλωσσο (ελληνικά-αγγλικά), πλούσια εικονογραφημένη και εικαστικά άρτια έκδοση, δίνει την πλήρη εικόνα της καλλιτεχνικής δράσης και εργογραφίας των μελών του Σωματείου Ελλήνων Χορογράφων από την ίδρυση των ομάδων τους έως σήμερα.

Αρχαία σημάδια μέσα στο τοπίο τους

Λεύκωμα

εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2004

Όπως πάντα εξαιρετικές οι φωτογραφίες της Ντόρας Μηνιαϊδή και της Μάριας Φακιδή, συνοδεύονται από κείμενα της Μαρίας Μπελογιάννη και προλογίζονται από τον Γιάννη Σακελλαράκη. Ένα Λεύκωμα που μας ταξιδεύει σε όλη την Ελλάδα αποτυπώνοντας με τρόπο γοητευτικό το πέρασμα του χρόνου.

Δήλος

Λεύκωμα

εκδ. Ολκός, Αθήνα 2003

Με πλήθος υψηλής ποιότητας φωτογραφίες και κείμενα που σκιαγραφούν ευγλωττα τη δράση των ανθρώπων που πέρασαν από το ιερό νησί, η έκδοση αυτή φιλοδοξεί να αποτελέσει μια καταγραφή της ιστορίας της Δήλου ανθρωποκεντρική και πολύπτυχη. Όπως αναφέρει και ο συγγραφέας αρχαιολόγος Παναγιώτης Κατήδρας, «τα αντικείμενα παρουσιάζονται όχι σαν έργα τέχνης ή σαν δαιμυστικά έργα των προγόνων μας αλλά σαν σφραγί, αφετηρία και μέσον να πληρώσουμε και να κατανήσουμε την εποχή και τους ανθρώπους που τα δημιούργησαν και τα χρησιμοποίησαν». Η γενική επιμέλεια ανήκει στην Ειρήνη Λουβέρου.

Αρχαία κυπριακή τέχνη-Συλλογή Θάνου Ν. Ζιντλή

κατάλογος έκθεσης

επιμ. Stella Lubsen-Admiraal

εκδ. Ίδρυμα Ν.Π. Φουλανδέρ-Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, Αθήνα 2004

Πρόκειται για την πολύ φροντισμένη έκδοση του δίσλωσσου (ελληνικά-αγγλικά) καταλόγου της έκθεσης που λειτουργεί στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης.

Antike Welten

κατάλογος έκθεσης

επιμ. Meinrad Maria Grewenig

εκδ. Verlag Gerd Hatje, Speyer 1997

Ένας καλάσθητος και προσεγμένος κατάλογος έκθεσης, η οποία διήρκεσε από τον Νοέμβριο 1997 έως τον Απρίλιο 1998 στο Historisches Museum der Pfalz Speyer της Γερμανίας, και περιελάβε αριστουργήματα της αρχαίας ελληνικής κεραμικής τέχνης. Εδώ παρουσιάζονται κατά θέματα (α. οι θεοί, β. ο Διόσκουρος, γ. οι ήρωες, δ. γυναίκες και άνδρες, ε. τα ζώα) και συνοδεύονται από εξαιρετικές φωτογραφίες και κείμενα που φωτίζουν ενδιαφέρουσες πτυχές της πανάρχαιας αυτής τέχνης.

Vases en voyage de la Grèce à l'Etrurie

κατάλογος έκθεσης

εκδ. Somogy, Παρίσι 2004

Πρόκειται για τον κατάλογο ομώνυμης έκθεσης, στην οποία 230 ευρήματα από τα Μουσεία του Αιγίου και της Βρετανίας παρουσιάστηκαν –πολλά για πρώτη φορά–, με στόχο την ενημέρωση του ευρέως κοινού για θέματα έρευνας, ανασκαφής και συντήρησης αγείων, ελληνικών και παλιωτικών.

Images de la spiritualité grecque

Anastasia Drandaki

εκδ. Skira, Γενεύη 2004

Πολύ προσεγμένος ο κατάλογος της έκθεσης που μεταφέρθηκε φέτος από το Μουσείο Μπενάκη στη Γενεύη, στο Musée d'art et

d'histoire de Genève, το οποίο έχει μια από τις αρτιότερες βιβλιοθήκες συλλογής.

30 χρόνια (1974-2004). Λαογραφικό Ιστορικό

Μουσείο Λάρισας

συλλογικό έργο

εκδ. Λαογραφικό Ιστορικό Μουσείο Λάρισας, Λάρισα 2004

Καθώς το Μουσείο συμπλήρωσε φέτος 30 χρόνια προσφοράς, κυκλοφόρησε ένα επετειακό, καλοσάητο και πολύ ενδιαφέρον πληροφοριακό έντυπο για τις δραστηριότητές του, το οποίο μας έπεισε πως μια έκδοσή ως τη Λάρισα θα μας βγάλει σίγουρα κερδισμένους!

Les églises de Jordanie et leurs mosaïques

πρακτικά ημερίδας

επιμ. Noël Duval

εκδ. Institut Français du Proche Orient, Βηρυττός 2003

Συλλογικός τόμος για την ημερίδα που οργανώθηκε το 1989 στο Μουσείο Γαλλο-ρωμαϊκού Πολιτισμού της Λυόν, με θέμα τις εκκλησίες της Ιορδανίας και τα μωσαϊκά τους.

Qal'at Sem'an

συλλογικό έργο

εκδ. Institut Français du Proche Orient, Βηρυττός 2003

Πρόκειται για τα πεπραγμένα της γαλλικής αρχαιολογικής αποστολής στη Βηρυτό (τόμος 4, τεύχος 3). Ο Michel Kazanski, σε συνεργασία με τους P.-M. Blanc, St. Boulagnon, J.-P. Sodini και V. Sourpault-Becquelin, δημοσιεύουν τα μεταλλικά αντικείμενα που μελέτησε η αποστολή σε ένα από τα πιο παλιά βυζαντινά μνημεία.

Ο Μέντωρ

περιοδική έκδοση

τεύχος 69 & 70 (Δεκέμβριος 2003 & Απρίλιος 2004)

«Αρχαιοθρία και ιδεαλισμός» (Βασίλειος Πετράκος) τιτλοφορείται το ένα από τα δύο κείμενα που περιλαμβάνονται στο τεύχος 69. «Κίβδηλα "αρχαία" έργα. Τα τεχνάσματα των αρχαιοκαπλών» το δεύτερο, που μάλιστα αποτελεί ένα από τα κείμενα της Σέμνης Καρούζου που θα περιληφθούν σε τόμο που πρόκειται να εκδοθεί εις μνήμη του θανάτου της, από τον οποίο τον Δεκέμβριο του 2004 συμπληρώνονται δέκα χρόνια. Στο τεύχος 70, εξάλλου, ενδιαφέρον παρουσιάζει μικρό άρθρο με θέμα το μνημείο των πεσόντων στον Κορινθιακό Πόλεμο (394 π.Χ.).

Ενάδια

περιοδική έκδοση

τόμος VII (2003)

Αφιερώνεται στη μνήμη μιας πραγματικά πρωτοπόρας μορφής της ελληνικής ενάδιας αρχαιολογίας, τον Νίκο Τσιούγκο. Το τεύχος αυτό περιέχει αξιόλογα και ποικίλη θεματολογία άρθρα – με κοινό πάντα άξονα την υποβύθια αρχαιολογική έρευνα. Το αφιέρωμα στον εκλιπόντα γενικό διευθυντή και από τα ιδρυτικά μέλη του Ινστιτούτου Εναλίων Αρχαιολογικών Ερευνών, μας δίνει μια πρώτη εικόνα για τη ζωή και το έργο ενός σπουδαίου ανθρώπου και επιστήμονα. Οι φίλοι και συνεργάτες του υπόσχονται να προχωρήσουν στο άμεσο μέλλον σε μια κατά το δυνατόν πλήρη παρουσίαση του έργου του – συγγραφικού αλλά και φωτογραφικού. Την αναμένουμε με ενδιαφέρον.

Dossiers d'Archéologie

περιοδική έκδοση

τεύχος 294 (Ιούλιος 2004)

Ένα τεύχος εξ ολοκλήρου γραμμένο από τον καθηγητή Roland Etienne και τη σύζυγό του, Françoise Etienne, για τους Ολυμπιακούς Αγώνες στην Ελλάδα. Το αφιέρωμα αυτό παρουσιάζει την πρωτοτυπία να συνδυάζει, μέσα σε λιγότερο από 100 σελίδες, ω-

ραιότητα εικονογραφημένες πληροφορίες για τους αρχαίους Ολυμπιακούς Αγώνες αλλά και για την αναγέννησή τους τον 19ο αιώνα και τη συνέχεια τους στις μέρες μας.

Archeologia Viva

περιοδική έκδοση
τεύχος 105 (Μάιος-Ιούνιος 2004)

Από τα άρθρα που περιοδικού μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει εκείνο με τον τίτλο «Demetra e Core, un mito per la Sicilia». Στο μύθο αυτόν, το δράμα της θεάς Δήμητρας εκτυλίσσεται στη Σικελία, στην πόλη Ένα, κοντά στην οποία βρίσκεται η λίμνη Pergusa. Στις όχθες της ο Άδης συνάντησε την Κόρη.

Archéologia

περιοδική έκδοση
τεύχος 410 (Απρίλιος 2004)

Στο τεύχος αυτό του γαλλικού αρχαιολογικού περιοδικού βρήκαμε την εξής πληροφορία: οι ρωμαίοι μονομάχοι, αποκλειστικά χορτοφάγοι, έτρωγαν βρόμη και φασόλια. Τα οστά τους ήταν πολύ πιο γερά από αυτά των σημερινών αθλητών, μάχονταν ευπόλοτοι, ενώ σημάδια στο άνω μέρος της σπονδυλικής τους στήλης δείχνουν ότι όντως το στήμα με τον αναστραμμένο αντίχειρα ήταν χαρακτηριστικό της διαταγής εκτέλεσής τους. Επίσης ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει άρθρο για την τελευταία ανασκαφή στη Ναντέρ (Antide Viand - Nanterre: Capitale des Paris II?). Με βάση τα στοιχεία που έρχονται στο φως αμφισβητείται η θέση της Λουετία στο σημερινό Παρίσι, την οποία τοποθετούν υποθετικά στο δυτικό προάστιό του.

L' Archéologue

περιοδική έκδοση
τεύχος 71 (Απρίλιος-Μάιος 2004)

Στο τεύχος 71 του γαλλικού περιοδικού δημοσιεύεται μια σημαντική ειδηση: σε σωστή ανασκαφή αποκάλυφθηκε θραύσμα από αγγείο του τέλους του 4ου αιώνα π.Χ., το οποίο φέρει ενγράφητη επιγραφή με γράμματα του ελληνικού αλφαβήτου. Η επιγραφή περιλαμβάνει τα έξι πρώτα γράμματα της αλφαβήτου και τέσσερα ακόμη (ΑΧΟΙ), που ίσως ανήκουν σε ένα όνομα, ελληνικό ή γαλιτικό.

Pharos

περιοδική έκδοση
τεύχος X (2002)

Στο τεύχος αυτό του περιοδικού του Ολλανδικού Ινστιτούτου της Αθήνας, η προκαταρκτική έκθεση σχετικά με την 8η κατά σειρά ερευνητική περίοδο στο Γεράκι Λακωνίας (2002) παρουσιάζεται από τις ανακάλυψεις που παρουσιάστηκαν σε συνέδριο τον Οκτώβριο του 2002 με θέμα την ελληνική αρχαιολογία και τη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής αλλά και των εθνικών ταυτοτήτων. Ανάμεσα τους ξεχωρίζουν οι ανακάλυψεις των Pim den Boer «Αρχαιολογία και ταυτότητα» («Archaeology and Identity») και της Σοφίας Βουτσάκη για την «ελληνικότητα» της ελληνικής προϊστορίας («The "greekness" of greek prehistory: an investigation of the debate, 1876-1900»).

Ακουε

περιοδική έκδοση
τεύχος 51 (Χειμώνας 2004)

Ενδιαφέρον παρουσιάζει μικρό κείμενο που περιλαμβάνεται στο τεύχος και ως θέμα του έχει τα νέα στοιχεία και συμπεράσματα για τις συνέπειες στην έκταση της έκρηξης του ηφαιστείου της προϊστορικής Θήρας.

Ανθρωπολογικά και αρχαιολογικά χρονικά

περιοδική έκδοση
τόμος 5/2003

Κυκλοφόρησε ο πέμπτος τόμος της έγκυρης αυτής περιοδικής έκδοσης της Ευβοϊκής Αρχαιολογίας Εταιρίας – με επιμέλεια των Α. Κα-

ραπασχολίου, Μ. Μάιστ και Δ. Παπαγρηγορίου –, χάρη στην οποία προωθείται η έρευνα για την αρχαία Ευβοία.

Η Αρναία της Μακεδονίας

περιοδική έκδοση
τεύχος 61 (Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2003) & 62 (Ιανουάριος-Μάρτιος 2004)

Ένα σύντομο αλλά ενδιαφέρον αφιέρωμα στον αρχαιολογικό χώρο του υψώματος «Προφήτης Ηλίας» της Αρναίας φιλοξενεί στις σελίδες του το τεύχος 61. Στο υψωμα αυτό έχουν αποκαλυφθεί ευρήματα που χρονολογούνται σε διάφορες περιόδους, από τους προϊστορικούς χρόνους έως και τη μεσοβυζαντινή περίοδο. Πάνω από τον μεσοβυζαντινό οικισμό κτίστηκε το κάστρο, ενώ θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι για τα υπολείμματα του αρχαίου οικισμού έχει προταθεί – χωρίς όμως να έχει ακόμα τεκμηριωθεί – η ταύτιση τους με την αρχαία πόλη των Αρνών. Στο τεύχος 62 το αφιέρωμα συνεχίζεται με την παράθεση εγγράφων (αναφορές, επιστολές κ.λπ.) σχετικών με το ιστορικό των ανασκαφών.

Ελληνικό Σπηλαιολογικό Αρχείο

περιοδική έκδοση
τεύχος 1 (Φεβρουάριος 2004)

Πρόκειται για το πρώτο τεύχος του ενός από τα δύο επιστημονικά περιοδικά – το δεύτερο τιτλοφορείται *Ελληνικά Σπηλαιολογικά Πεπραγμένα* – που εκδίδει το Ινστιτούτο Σπηλαιολογικών Ερευνών Ελλάδας (Τ.Θ. 2240, Τ.Κ. 71409, Ηράκλειο, hisp@in.gr). Θέμα του ένα τεχνητό σπλαιο στην Λαβυρίνθο της Γόρτυνας Κρήτης, ένα υπόγειο λατομείο που χρησιμοποιήθηκε κυρίως κατά τη ρωμαϊκή εποχή, και μάλιστα τουλάχιστον από τον 9ο αιώνα συνδέθηκε με τους μύθους του Θησέα και του Μινώταυρου. Πιο συγκεκριμένα στο περιοδικό δημοσιεύεται κατάλογος των επιγραφών των επισκεπτών της λεγόμενης «Αΐθουσας Τραπεζας» του σπλαιού.

Τάλως

περιοδική έκδοση
τόμος 1 (2004)

Περιοδική έκδοση του Ινστιτούτου Κρητικού Δικαίου, ο Τάλως συμπληρώνει φέτος τον 15ο χρόνο έκδοσής του. Άξονας της θεματολογίας του στην πολυήχρονη πορεία του, η μελέτη του δικαίου που ισχύει στην Κρήτη από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Ο «Πανδέκτης Αρχαίου Κρητικού Δικαίου» αποτελεί συλλογή των πληροφοριών περί Δικαίου οι οποίες αφορούν την Κρήτη και αντλούνται από ποικίλες πηγές.

Τα Νέα του Ελληνικού Κόσμου

περιοδική έκδοση
τεύχος 17 (Μάρτιος-Μάιος 2004)

Ανάμεσα στα θέματα της έκδοσης αυτής του Συλλόγου Φίλων του Ιδρυμάτων Μεικτών Ελληνισμών και εκείνο μιας έκθεσης που λειτουργεί ήδη από τον περασμένο φεβρουάριο και φιλοδοξεί να ερμηνεύει από το συνδυασμένο πλαίσιο οπτικής και παρουσιάσεις παρόμοιων εκθέσεων. Τίτλος της «Ιστορίας Ολυμπιακών Αγώνων. Μια άλλη έκθεση».

Κεραμεική technī

περιοδική έκδοση
τεύχος 46 (Απρίλιος 2004)

Ένα διεθνές περιοδικό της κεραμικής τέχνης το οποίο εκδίδεται στα αγγλικά και μας δείχνει τη σύγχρονη εξέλιξη μιας πανάρχαιας τέχνης.

Σύνταξη

περιοδική έκδοση
τεύχος 89 (Ιανουάριος-Μάρτιος 2004) & 90 (Απρίλιος-Ιούνιος 2004)

Στα άτομα με ειδικές ανάγκες είναι αφιερωμένο το τεύχος 89, ενώ το τεύχος 90 τιτλοφορείται «Εκκλησιολογία. Λόγος περί Εκκλησίας ή... Λόγια».

Τα «Αρχαιολογικά» επιμελείται η Κατερίνα Τσεκούρα